MAATALOUS

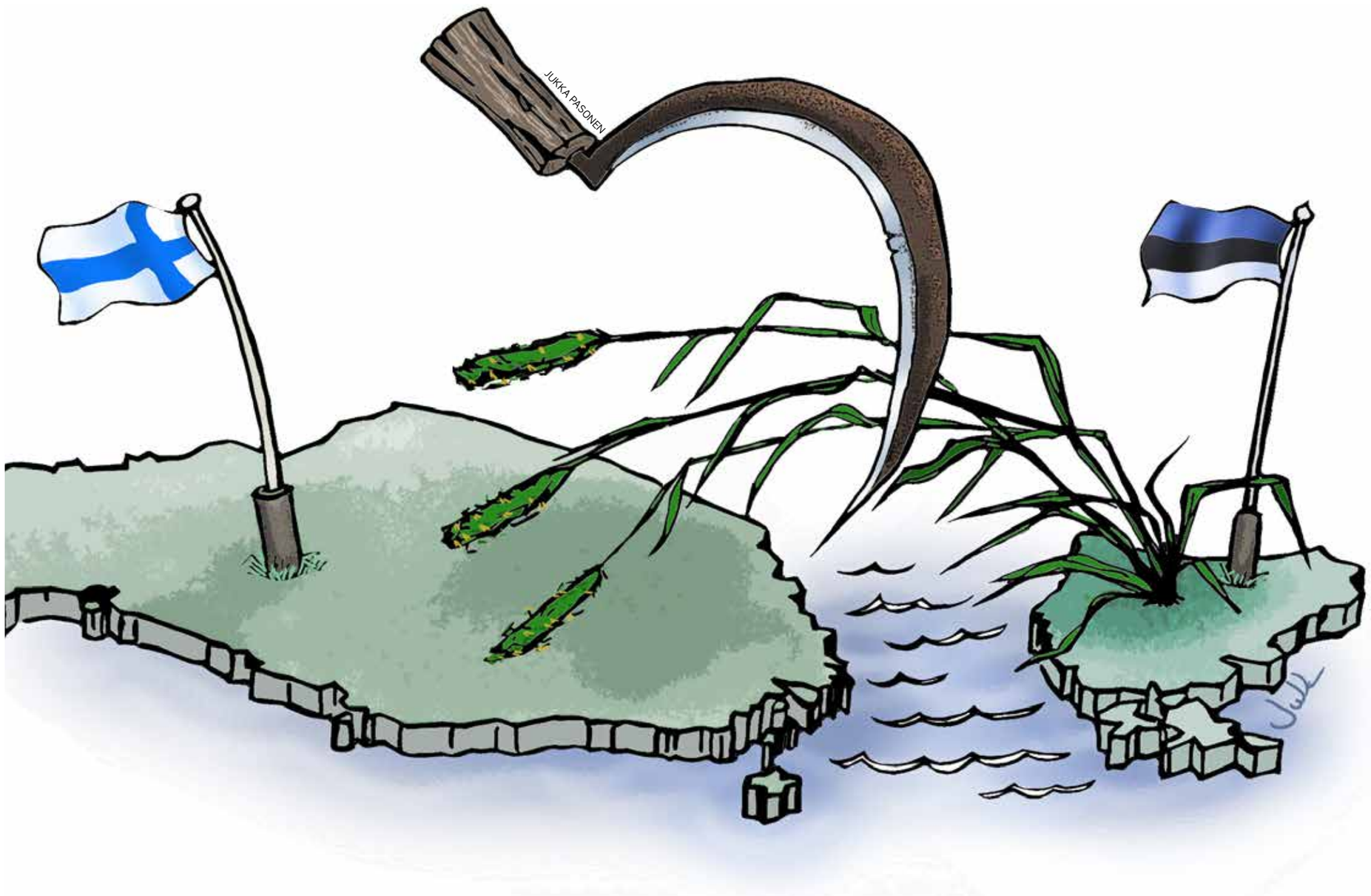

Heinän ja viljan tuontia Virosta halutaan rajoittaa ASF:n takia

Heinän tuonti Virosta aiheuttaa riskin ASF:n leviämiselle Suomeen. Teurasjätteiden tuonnin riskit ovat viranomaisten mukaan hallinnassa.

Suomi ajaa EU:ssa rajoituksia heinän, olkien ja viljan tuonnille Virosta. Rajoituksia toivotaan alueille, joilla on afrikkalaista sikaruttoa (ASF).

Heinän ja olkien tuonnissa piilee afrikkalaisen sikaruton leviämisriski, sillä kasvustoissa on saattanut kulkea tautia kantavia villisikoja. Elintarviketurvallisuusvirasto Evira suosittelee, että Virosta ei tuoda Suomeen kuumentamattomia rehuja, mukaan lukien olki ja heinä.

”Riskit tiedostetaan. Riskitoiminta on jo nyt kielletty. Pyrimme vaikuttamaan EU:n lainsäädäntöön niin, että myös eritoten Suomeen kohdistuva riski heinän, oljen ja viljan tuonnista Virosta hallittaisiin EU:n lainsäädännöllä”, neuvotteleva virkamies **Katri Levonen** maa- ja metsätalousministeriöstä sanoo.

Afrikkalaisen sikaruton direktiivin täytäntöönpanopäätöstä ollaan juuri nyt uusimassa. Suomi pyrkii vaikuttamaan niin, että heinä, vilja ja olki tulevat rajoitusten piiriin, Levonen kertoo.

”Parhaillaan työn alla olevassa EU:n ASF-strategiassa on heinän, oljen ja viljan käyttö kielletty ilman edeltävää varastointia niillä alueilla, joilla ASF on todettu villisioissa tai kesy- ja villisioissa. Suomi pyrkii vaikuttamaan niin, että samanlainen rajoitus tulisi myös toimeenpanopäätökseen.”

Rehualan toimijoiden Eviraan tekemien vuosi-ilmoitusten mukaan Virosta ei ole tuotu viime aikoina olkea tai heinää rehuksi.

Omaan käyttöön yksityinen tuonti Virosta on mahdollista, mutta sitä ei tilastoida. Evira suosittelee, että kuumentamattomia rehuja ei ASF-tautialueilta tuotaisi.

Tietoa tuonnista muilta osin kartoitetaan parhaillaan, Levonen kertoo.

Teurasjätteiden tuonnille on ohjeet

Virosta tuodaan Suomeen teurastuksen sivutuotteita turkiseläinten rehuksi.

”Sivutuotteiden tuonti turkiseläinten rehuksi on selkeästi riski. Toimijoita on ohjeistettu”, Levonen sanoo. Teurastuksen sivutuotteiden käyttöä turkiseläinten rehuksi on säädelty paljon enemmän kuin olkea, viljaa ja heinää.

”Virosta on tuotu kolmannen luokan teurasjätettä, viime aikoina broileria, pakastettuna vain turkiseläinten ruokintaan. Kolmannen luokan kalajauhoa on tuotu turkiseläinten ruokintaan ja toisen luokan nauta-sika lihaluujauhoa ensimmäisellä menetelmällä käsiteltynä vain turkiseläinten ruokintaan”, Evirasta kerrotaan.

Ensimmäisellä menetelmällä käsitelty aines ei sisällä eläintautien leviämisen riskiä, sillä käsittely tuhoaa kaikki taudinaiheuttajat.

Kolmannen luokan teurasjäte on peräisin terveistä teurastetuista, ihmisravinnoksi kelpaavista eläimistä, ja on siten kaikkein vähäriskisintä sivutuoteainesta.

Sianlihantuottajia huolestuttaa Viron lisäksi taudin mahdolliset kulkureitit Venäjältä.

”Venäjältä tuodaan Suomeen kasviperäisiä rehuja, jotka ovat pääasiassa rypsi-, rapsi- ja soijavalkuaisrehuja sekä hiukan maissia ja olutteollisuuden oheistuotteita. Lisäksi tuodaan kivennäisrehuja. Eläinperäisiä rehuja Venäjältä ei tuoda”, Evira sanoo.

Venäjältä ei ole tuotu turkiseläimille tarkoitettua teurasjätettä eikä tällaisen rehun tuonti, kalaperäistä rehua lukuun ottamatta, ole sallittua.

TUURE KIVIRANTA

Nitraattiasetus sallii rantalaidunnuksen

Rantalaidunnusta ei enää voida kieltää ainakaan nitraattiasetukseen vedoten. Tämän varmistaa asetukseen torstaina lisätty virke.

Asetuksessa todetaan, että lannoitus on kielletty viisi metriä lähempänä vesistöä. Seuraavan viiden metrin vyöhykkeellä vesistöstä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä.

Sitten seuraa ratkaiseva lause: ”Edellä mainitut lannoitus- ja pintalevityskiellot eivät kuitenkaan estä kotieläinten laiduntamista kyseisillä alueilla.”

Keskustelu rantalaidunnuksesta ryöpsähti käyntiin, kun Maaseudun Tulevaisuus kertoi 7. syyskuuta utajärveläisten **Jukka** ja **Joona Piiralan** ongelmasta. Kunnan ympäristölautakunta vaati, että Piiraloiden rantalaitumet pitää rajata aidoilla vesialueesta. Perusteluna vedottiin Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätöksiin, joissa laiduntavien eläinten pääsy vesistöihin on kielletty.

Ympäristöministeriö otti kantaa asiaan 21. syyskuuta. Se kommentoi, että eläimiä voidaan laiduntaa rantaan rajautuvilla luonnonlaitumilla, mutta suunnitelmallisesti.

”Usein on jopa suotavaa, että eläimet pitävät rantamaiseman avoimena syödessään vesikasvillisuutta”, tiedotteessa todettiin. ”Eläimet korjaavat talteen kasveihin sitoutuneet ravinteet. Rantalaidunnus on eduksi myös luonnon monimuotoisuudelle.”

Ministeriön mukaan laiduntamista voidaan rajoittaa hygienia- ja terveyssyistä eli silloin, kun lähellä on esimerkiksi uimarantoja ja mökkejä. Laidun voidaan tällöin rajata vesirajan yläpuolelta.

Ympäristöministeriö muistuttaa, että laidunnuksesta voidaan lisäksi antaa määräyksiä joko kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä tai eläinsuojan ympäristöluvassa.

SATU LEHTONEN

Virkamiehet riitelevät rantalaidunnuksesta

Ympäristöviranomaiset suosittavat rantalaidunnusta. Aluehallintovirastot

Maaseudun Tulevaisuus kertoi 7. syyskuuta utajärveläisistä Jukka ja Joona Piiralasta, joiden rantalaitumet piti rajata aidoilla vesialueista.

Marraskuun lannanlevityksestä ilmoitus lokakuun puolella

Nitraattiasetukseen viime viikolla tehty muutos sallii lannan levityksen pellolle poikkeustilanteissa myös marraskuussa. Tähän asti raja on ollut lokakuun loppu.

Jos lantaa levitetään marraskuussa, siitä on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lokakuun loppuun mennessä.

Poikkeamismenettely on tarkoitettu käytettäväksi vain tilanteissa, joissa pellon märkyys on pitkään jatkuneiden runsaiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi estänyt lannan syyslevityksen viimeistään lokakuussa.

Asetukseen liittyvän muistion mukaan tällaisia vuosia on vuoden 2000 jälkeen ollut toistaiseksi vain kaksi kertaa, vuosina 2006 ja 2012. Tuolloinkin poikkeukselliset sääolosuhteet koskivat vain osaa maasta.

SATU LEHTONEN

LYHYESTI

Ruotsalaistilalla keskimäärin 81 lehmää

Ruotsalaisen lypsykarjan keskikoko on tänä vuonna noussut 81 lehmään, maan maatalousvirasto kertoo.

Ruotsin lypsävien määrä oli tämän vuoden kesäkuussa 1,7 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Maitotilojen määrä laski samaan aikaan 4,5 prosenttia. Lopettaneita tiloja oli 200.

Kymmenessä vuodessa Ruotsin maitotilojen määrä on puolittunut.

Sikatilojen määrä ei vuodessa vähentynyt, mutta sikamäärä väheni 1,6 prosenttia. Lampaiden määrä jatkoi edelleen kasvuaan.

Itä-Suomen lihavaliokunta vaatii muutoksia tukialueisiin

Monella lihatilalla on vakavia ongelmia maksuvalmiuden kanssa. Vaikeudet näkyvät jo yrittäjien hyvinvoinnissa ja jaksamisessa, Itä-Suomen MTK liittojen lihavaliokunta sanoo.

Valiokunta esittää kannanotossaan omat toimenpide-ehdotuksensa lihatilojen kannattavuuden ja kilpailukyvyn parantamiseksi.

”Olemme tilanteessa, jossa tukitasot ovat heikoimmilla viljelyalueilla pienemmät kuin parhailla alueilla. Myös naudan eläinyksikkötuki on nyt pienempi pohjoisella tukialueella kuin AB-alueella”, itäsuomalaiset sanovat.

”Ympäristökorvauksen taso käytännössä on enää kolmannes aiemmasta Itä-Suomessa.”

”Tuet on oltava heikoimmilla viljelyalueille korkeammat kuin suotuisimmilla alueilla. Tukiero tulee arvioida myös itä–länsi-suunnassa ja rakentaa pohjoisen tuen aluejako uudestaan”, valiokunta vaatii.

Lisäksi se vaatii, että tukikelpoisuus pitää antaa myös 2004 jälkeen raivatuille pelloille luonnonhaittakorvauksen ja ympäristökorvauksen osalta.

”Onko Suomella vara maksaa tukea pelloille joita ei viljellä ja jättää tuki maksamatta aktiiviviljelyssä oleville pelloille?”

”Halpuuttaminen saa riittää”

”Kaupan tulee kilpailla terveesti ja reilusti. Nyt kilpailu on epätervettä ja halpuuttaminen on tehty käyttäen hyväksi elintarvikemarkkinoiden häiriöitä, jotka johtuvat muun muassa Venäjän vientipakotteista”, valiokunta toteaa.

”Jos halpuuttaminen jatkuu, emme voi Suomessa tuottaa enää elintarvikkeita kotimaan markkinoille. Se on taloudellisesti mahdotonta alhaisilla tuottajahinnoilla.”

Valiokunta vaatii alkuperämerkinnät selvästi esiin kaikkiin lihaa sisältäviin elintarvikkeisiin, myös ravintoloissa ja suurkeittiöissä.

Lihantuottajat haluavat myös päivittää tuottajien ja teurastamojen väliset tuotantosopimukset.

”Sopimukset ovat nyt teurastamojen lähtökohdista rakennettuja.”

”Kilpailukyky huomioon lainsäädännössä”

Suomen maatalouden kilpailukykyä ei saa heikentää säätämällä tänne tiukempaa lainsäädäntöä kuin on muissa kilpailevissa EU-maissa. Parhaillaan menossa olevassa eläinsuojelulain valmistelussa on tämä seikka otettava vakavasti, valiokunta muistuttaa.

Lisäksi valiokunta vaatii lomitusoikeuden säilyttämistä myös pienemmän tuntimäärän tiloilla.

TUURE KIVIRANTA

Kasvipeitteisyyskorvaus koko tilan sitoumusalalle

Ympäristökorvauksen kasvipeitteisyystoimenpiteessä korvaus maksetaan vuosittain koko tilan ympäristösitoumusalalle, ei pelkälle kasvipeitteiselle alalle, toteaa ylitarkastaja **Markku Kuoppa-aho** Maaseutuvirastosta (Mavi).

MT:n lukija kertoo saaneensa kunnasta ja elykeskuksesta ristiriitaisia tietoja korvauksen maksusta.

Kasvipeitteisyysalasta puolestaan riippuu, minkä suuruisena korvaus kunakin sitoumusvuonna maksetaan. Jos kokonaan kohdentamisalueella sijaitsevalla tilalla on 100 hehtaaria ympäristösitoumusalaa ja siitä 21 hehtaaria on kasvipeitteistä, korvausta maksetaan 20 prosentin kasvipeitteisyyden mukaan koko 100 hehtaarille.

Jos lohkoja on sekä kohdentamisalueella että muulla alueella, kummallakin alueella kasvipeitteisyyttä on oltava vähintään 20 prosenttia.

Vipu-palvelu laskee osuudet automaattisesti.

Kasvipeitteisyyskorvausta ei kuitenkaan makseta kesantoalalle, tilapäisesti viljelemättömälle alalle tai kasvimaalle eikä esimerkiksi suojavyöhykkeelle tai luonnonhoitopelloille. Koko lista korvattavista aloista Mavin nettisivulla.

Öljyretikka ja valkosinappi kelpaavat

Mavi on täsmentänyt kasvipeitteiseksi hyväksyttävien kasvien luetteloa saneerauskasvustojen osalta.

Toisin kuin Mavin nettisivuilla ja MT:ssä 12.10. julkaistussa luettelossa todettiin, saneerauskasveiksi kylvetyt öljyretikka ja valkosinappi täyttävät kasvipeitteisyysalaa. Niiltä myös maksetaan toimenpiteen mukaista korvausta.

JUHANI REKU

Luettelo kasvipeitteiseksi ilmoitettavista aloista: www.mavi.fi > Tuet ja palvelut > Viljelijä > Syysilmoitukset

A-Rehun sikarehujen valmistus alkaa Mynämäellä

Agrox ja A-Rehu aloittavat yhteistyön sikarehujen valmistuksessa.

Käytännössä yhteistyö tarkoittaa sitä, että Agroxin uuden Mynämäen rehutehtaan valmistuessa 2016 tehtaassa valmistetaan kahdella linjalla Agroxin siipikarjarehuja ja A-Rehun sikarehuja.

”Etelä-Suomessa oli selvästi tilaa ja tarvetta uudelle rehutoimijalle ja tartuimme mahdollisuuteen. Samalla mietimme, miten saisimme rehutehtaasta mahdollisimman toimivan kokonaisuuden. Yhteistyö A-Rehun kanssa varmistaa tehtaalle hyvän käyttöasteen ja hyödymme molemmat yhteistyöstä raaka-aineiden hankinnassa”, Agroxin toimitusjohtaja **Juha Forsbom** sanoo.

A-Rehu on tähän asti valmistanut sikarehuja vain Koskenkorvan rehutehtaalla Etelä-Pohjanmaalla eikä se välimatkan ja sitä myötä rahtien takia ole pystynyt toimimaan kilpailukykyisesti eteläisimmässä Suomessa.

”Yhteistyömme Agroxin kanssa on tärkeää kaikkien eteläsuomalaisten sikatilojen kannalta, sillä markkinoilla ei ole viimeiseen vuoteen juuri ollut kilpailua”, A-Rehun toimitusjohtaja **Jari Leija** valottaa.

Sikarehujen tuotekehityksen, myynnin ja markkinoinnin sekä tilojen ruokintasuunnitelmat hoitaa jatkossakin A-Rehu.

Varsinais-Suomen rehumarkkinat ja viljanhankinta ovat olleet muutoksessa vuoden 2014 keväästä lähtien, kun Raisio ilmoitti lopettavansa siipikarjan- ja sianrehun valmistuksen.

Agrox ja A-Rehu ovat molemmat tuottajien omistamia rehuyrityksiä. Agroxin suurimmat osakkaat ovat mukana myös laitilalaisessa kananmunatalo Munaxissa.

TUURE KIVIRANTA

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maaseudun Tulevaisuuden maksuton uutiskirje ilmestyy joka arkipäivä.

Tilaa uutiskirje ja saat sähköpostiisi tiiviin koosteen maaseudun tärkeimmistä uutisista ja puheenaiheista.

UUSI PALVELU!

Tilaa heti osoitteesta:
maaseuduntulevaisuus.fi/uutiskirje

QR-koodin avulla pääset älypuhelimellasi suoraan tilaussivulle.